

SOPIMUS

Sopimus kuntakokeilujen toteuttamisesta Vantaan kaupungissa

Sopimuksen osapuolet

Sopimuksen osapuolina ovat Vantaan kaupunki (myöhemmin kokeilukunta) sekä valtiovarainministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristöministeriö ja Kansaneläkelaitos.

Kokeilujen perusta

Pääministeri Jyrki Kataisen hallitus päätti 29.11.2013 rakennepoliittisen ohjelman toimeenpanosta. Päätöksen mukaan kuntien velvoitteiden vähentämisen tueksi toteutetaan kuntakokeiluja vuosina 2015–2016. Kuntakokeilut toteutetaan vapaaehtoisen hakumenettelyn kautta kokeiluihin valikoituneiden kuntien kanssa.

Kuntakokeiluihin sovelletaan lakia kuntien velvoitteiden ja ohjauksen vähentämisestä ja monialaisten toimintamallien tukemista koskevista kokeiluista (jäljempänä kuntakokeilulaki). Siihen saakka kun edellä mainittu laki on tullut voimaan, osapuolet soveltavat säännösten antamissa puitteissa hallituksen esitystä (117/2014) kyseiseksi laiksi.

Sopimuksen tarkoitus

Osapuolten velvoitteet ja vastuut

Tällä sopimuksella osapuolet solmivat kuntakokeilulain 29 §:ssä tarkoitetun sopimuksen. Osapuolet sitoutuvat toteuttamaan kuntakokeilulain 5 luvun, 6 luvun ja 7 luvun kokeilun hyödyntäen myös 2 luvussa tarkoitettua moniammatillista toimintamallia siten kuin kuntakokeilulaissa on säädetty ja tässä sopimuksessa osapuolten kesken jäljempänä sovittu.

Kokeilujen rahoitus

Kokeilukunnat vastaavat niille kokeiluista aiheutuvista kustannuksista.

Kokeilukunnille voidaan maksaa avustusta kokeilutoiminnan tai hankkeiden aiheuttamiin kustannuksiin eduskunnan myöntämän määrärahan puitteissa.

Avustuksen hakuajankohdasta, avustuksen myöntämisestä ja avustuksen ehtoista päättää valtiovarainministeriö. Avustukseen sovelletaan valtionavustuslakia (688/2001).

Kokeilukunnat voivat hakea kokeiluihin myös muita julkisia tukia edellyttäen, että kunnat huolehtivat siitä, että julkiset tuet eivät ylitä Euroopan unionin tai Suomen lainsäädännössä säädettyä valtionavustuksen tai muun julkisen tuen enimmäismäärää.

Toteutettavat kokeilut

Asumispalveluja koskeva kokeilu

Kokeilualue ja kokeilukohde:

Vantaa:

1. Kolme ympärivuorokautista palvelutaloa: Pähkinärinteen palvelutalo, Koivukylän palvelutalo, Suopursun palvelutalo, vanhusten palvelut
2. Liukumäki kotiin: Omassa kodissa asumiseen ohjaavan toimintamallin kehittäminen alle 70- vuotiaille vantaalaisille, eritasoinen asuminen ja siihen liittyvät tukipalvelut
3. Ryhmäperhehoitokokeilu: Tilapäishoito, perhehoito

Tavoite ja toimintamalli:

1. Ympärivuorokautiset palvelutalot (kolme taloa), vanhusten avopalvelut/ympärivuorokautiset palvelutalot/kotihoito
 - Pähkinärinteen palvelutalo (63 asuntoa ja 10 -paikkainen ryhmäkoti)
 - Koivukylän palvelutalo (60 asuntoa)
 - Suopursun palvelutalo (45 asuntoa ja 8-paikkainen kotiutusryhmäasunto)

Hankkeen tavoitteena saada uusi, joustava resursointimalli ympärivuorokautisiin palvelutaloihin.

Tavoitteena on kehittää asiakkaiden palvelutarpeista lähtevä resursointimalli, joka antaa mahdollisuuden joustaa asiakkaiden muuttuvien tarpeiden mukaan. Tämän toteuttamiseksi kotihoidossa siirrytään kotihoidon kentän ja palvelutalojen integroituun johtamismalliin. Alueellinen kotihoidon päällikkö vastaa sekä kotihoidosta että palvelutaloista. Tulossa oleva kotihoidon toiminnanohjausjärjestelmä mahdollistaa palvelun kysynnän ja tarjonnan tarkastelun kokonaisuutena.

Reaaliaikainen tieto antaa mahdollisuuden kohdentaa henkilöstöä kysynnän mukaisesti. Muutos edellyttää uudenlaista toimintakulttuuria ja kotihoidon prosessien uudelleen muotoilua.

Vantaan kaupunki sijoittaa ARA –rahoitettuihin asuntoihin henkilöitä, joiden tukipalvelutarve on ARA:n avustuspäätöksen mukainen.

Kokeiluissa ei ole mahdollista poiketa ARA -rahoitteisiin asuntoihin liittyvistä asukasvalintasäännöksistä.

Asukasvalinnassa etusijalle on asetettava kiireellisimmässä asunnontarpeessa olevat, vähävaraisimmat ja pienituloisimmat hakijaruokakunnat, eikä asukkaaksi saa valita hakijaa, jolla on huomioon otettavaa varallisuutta siinä määrin, että hän kykenee hankkimaan tarvettaan vastaavan asunnon ja huolenpidon ilman valtion tukea. Huomioon otettavasta varallisuudesta voidaan vähentää tavanomaisen oman asunnon arvo.

Henkilöstön mitoitus voi kokeiluissa perustua asiakaskohtaiseen tarpeeseen ja palvelutarvearvioon. Ympäri vuorokautista hoitoa tarvitsevien asukkaiden osalta noudatetaan tehostetun palveluasumisen laatusuosituksen mukaista henkilöstön vähimmäismitoitusta 0,50 hoitotyöntekijää asukasta kohden.

2. Liukumäki kotiin; Omassa kodissa asumiseen ohjaavan toimintamallin kehittäminen alle 70- vuotiaille vantaalaisille

Hankkeen kohderyhmä on vantaalaiset alle 70-vuotiaat henkilöt, joilla ei ole merkittävää muistisairautta ja jotka asuvat ympärivuorokautisen hoidon yksiköissä tai jotka nykyisten toimintakäytäntöjen mukaisesti ohjautuisivat sellaiseen sosiaali- tai vammaispalvelulain mukaisella päätöksellä. Hanke ei kohdistu muistisairaisiin eikä kehitysvammaisiin henkilöihin.

Ympäri vuorokautisten asumispalvelujen piirissä on myös paljon muita kuin iäkkäitä henkilöitä. Pelkästään Vantaan hoiva-asumisen piirissä on 170 alle 70-vuotiasta henkilöä, jotka asuvat tehostetun asumispalvelun tai laitoshoidon yksikössä. Lisäksi asumisyksiköihin ohjautuu henkilöitä vammaispalvelujen ja aikuisten sosiaalityön kautta. Iäkkäistä henkilöistä poiketen tälle ryhmälle on tunnusomaista, että ympärivuorokautisen asumisen taustalla ei ole muistisairaus, vaan sairauden/ vamman lisäksi mukana on moninaista psykososiaalista problematiikkaa, minkä takia asumisen ratkaisujen tulee olla erilaisia kuin iäkkäillä henkilöillä. Lisäksi näiden henkilöiden asumisjaksojen pituus on, toisin kuin iäkkäiden henkilöiden osalta, voivat olla hyvin pitkiä, useiden vuosien tai jopa vuosikymmenien mittaisia. Tämä merkitsee inhimillisten tekijöiden lisäksi suuria kustannuksia yhteiskunnalle.

Sosiaali- ja terveydenhuollossa on usein mahdollista, että toimintakykynsä menettäneet henkilöt joutuvat akuutin sairauden tai palvelujärjestelmän joustamattomuuden takia liian raskaan hoidon piiriin.

Erityisesti ostopalvelujen, joissa suurin osa tämän asiakasryhmän asukkaista asuu, piiriin ohjautuneiden henkilöiden toimintakyvyn uudelleenarviointi ja seuranta jää puutteelliseksi. Kodin, sairaalan ja ympärivuorokautisen hoidon siirtymisen väliltä puuttuu arviointi- ja kotiutusyksikkö sekä kotiin ohjaava toimintamalli (liukumäki).

Yksikköä ja uutta toimintamallia tarvittaisiin erityisesti niiden henkilöiden kohdalla, joille räätälöity ratkaisut ovat tarpeen. Huolellisen arvioinnin ja räätälöityjen ratkaisujen avulla voidaan välttää raskaampaan hoivaan siirtyminen. Tällä hankkeella mahdollistetaan asiakkaiden suunnitelmallinen ohjautuminen oikeaan paikkaan ja myös raskaimmista palveluista siirtymisen asteittain kotiin asiakkaan kuntoutuessa.

Liukumäki kotiin – hankkeessa pyritään kehittämään polku raskaasta hoidosta kevyempään asumiseen. Vertaistuki, naapuriapu ja normaali asukkaiden kirjo tulisi mahdollistua asumisratkaisuisissa. Iän, varallisuuden ja diagnoosien ei tulisi määritellä asumismuotoa eikä paikkaa.

Hankkeen tavoitteena on:

- Rakentaa uudenlainen omassa kodissa asumiseen ohjaava toimintamalli (liukumäki), jossa yhdistyvät alkuvaiheessa laaja palvelutarpeen arviointi, kuntoutumis- ja valmennussuunnitelma sekä eritasoiset kuntoutus- ja tukimuodot sekä palvelut kevyempään asumismuotoon asukkaan yksilöllisen tarpeen mukaisesti rakennettuna.

Myös tarkoituksenmukaisten sekä kevyemmin resursoitujen että normaaliin asumiseen integroitujen asuntojen saatavuus tulee varmistaa. Hankkeessa ei rakenneta uutta palveluyksikköä vaan hyödynnetään olemassa olevaa palveluverkostoa.

- Perustaa olemassa oleviin tiloihin hankkeen kohderyhmän henkilöille arviointi- ja kuntoutusyksikkö, jossa voidaan toteuttaa laaja-alainen arviointi ja kuntoutus sekä ohjaus tarkoituksenmukaiseen asumisyksikköön.
- Valmentaa mukana olevien yksiköiden henkilöstö toimimaan yksilöllisten valmennussuunnitelmien mukaisesti. Jokaiselle asiakkaalle nimitetään vastuutyöntekijä, joka huolehtii suunnitelman toteuttamisesta. Asiakas itse ja hänen lähipiirinsä ovat tärkeimmässä roolissa ja otetaan kotiutumisen suunnitteluun alusta lähtien.

Asiakkaiden tuen tarpeet vaihtelevat paljon, jolloin pysyviä henkilöstömitoituksia tai henkilöstörakennetta ei voida suunnitella eikä rajata etukäteen. Huomiodaan tehostetun asumispalvelun yksiköiden minimivaade. Asiakkaiksi valitaan alle 70-vuotiaita vantaalaisia, joilla on kuntoutumisen edellytykset ja motivaatio – ja joilla ei ole enää ympärivuorokautisen hoidon tarvetta. Ohjaajat/hoitajat harjoittelevat asiakkaiden kanssa asiointia, kaupunkilla liikkumista ja harrasteisiin osallistumista.

Hankkeessa hyödynnetään tutkittua tietoa ja muualla kehitettyjä toimivia käytänteitä sekä ideoidaan myös uutta.

Hankkeessa kokeillaan myös eri alojen osaajien hyödyntämistä, jolloin kaikki eivät ole sosiaali- ja terveydenhuollon koulutuksen saaneita. Mm. liikunta- ja kulttuuripalveluiden käytöstä ikääntyvien kuntoutuksessa on näyttöä.

Vantaan kaupunki sijoittaa ARA –rahoitettuihin asuntoihin henkilöitä, joiden tukipalvelutarve on ARA:n avustuspäätöksen mukainen.

Kokeiluissa ei ole mahdollista poiketa ARA -rahoitteisiin asuntoihin liittyvistä asukasvalintasäännöksistä.

Asukasvalinnassa etusijalle on asetettava kiireellisimmässä asunnontarpeessa olevat, vähävaraisimmat ja pienituloisimmat hakijaruokakunnat, eikä asukkaaksi saa valita hakijaa, jolla on huomioon otettavaa varallisuutta siinä määrin, että hän kykenee hankkimaan tarvettaan vastaavan asunnon ja huolenpidon ilman valtion tukea. Huomioon otettavasta varallisuudesta voidaan vähentää tavanomaisen oman asunnon arvo.

Henkilöstön mitoitus voi kokeiluissa perustua asiakaskohtaiseen tarpeeseen ja palvelutarvearvioon. Ympäri vuorokautista hoitoa tarvitsevien asukkaiden osalta noudatetaan tehostetun palveluasumisen laatusuosituksen mukaista henkilöstön vähimmäismitoitusta 0,50 hoitotyöntekijää asukasta kohden.

3. Ryhmäperhehoitokokeilu

Perhehoitajalla tarkoitetaan henkilöä, joka hoidon järjestämisestä vastaavan kunnan tai kuntayhtymän kanssa tekemänsä toimeksiantosopimuksen perusteella antaa kodissaan sosiaalihuoltolain (710/1982) 25 §:ssä tarkoitettua perhehoitoa.

Perhehoito voi olla jatkuvaa, ympärivuorokautista tai tilapäistä esim. kerran kuukaudessa viikonloppuisin tai arki-iltaisain tapahtuvaa. Hankkeen tavoitteena on kehittää perhehoitoa ensisijaisesti lyhytaikaisessa hoidossa.

Vantaan vanhus- ja vammaispalveluissa on 2-vuotinen perhehoidon projekti joulukuusta 2013-marraskuun 2015, minkä tavoitteena on lisätä erityisesti pienten kehitysvammaisten lasten mutta myös kokeilla omaishoidossa olevien ikäihmisten tilapäishoitoa perhehoidossa.

Perhehoito on erityisesti lasten kohdalla hoitomalli, jossa on tuttu hoitaja ja mahdollisesti ihannetilassa myös sama lapsiryhmä läsnä silloin kun lapsi on tilapäishoidossa. Perhehoito on lapsen, nuoren ja aikuisen kehityksen ja toimintakyvyn tukemista, yhdessäoloa, arkisia askareita ja harrastuksia kodinomaisessa ja turvallisessa ympäristössä. Perhehoitoa raamittaa sosiaalihuoltolaki ja perhehoitolaki. Perhehoitajalle ei ole koulutusvaatimuksia. Perhehoitolaki asettaa vaatimuksen sille, että perhehoito tapahtuu perhehoitajan kotona.

Vantaalla tavoitteena vuodelle 2014 on saada noin 10 uutta perhehoitajaa ja vuodelle 2015 tavoitteena on saada 40 uutta perhehoitajaa. Perhehoito pohjautuu toimeksiantosopimukselle.

Toinen vaihtoehto on ostaa tilapäishoito kotiin kotihoitoa tarjoavilta yrityksiltä mutta tässäkin tilanteessa kotiin tulee yrityksestä usein eri hoitaja, hoitaja vaihtuu työvuorojen välillä ja myös kunnalta laskutetaan tuntiperusteisesti ilta- viikonloppuiset ja siten vuorokausihinta tulee korkeaksi eikä sillä pystytä luomaan hyvää hoitosuhdetta lapseen.

Vertailukohteena on esim. ryhmäperhehoito varhaiskasvatuksessa. Tässä mallissa on lisänä myös turvallisuuskulma eli paikalla on vähintään kasi perhehoitajaa, josta voisi olla hyötyä esim. tilanteessa, jolloin perhehoitaja sairastuu tai joku hoidettava sairastuu ja toinen perhehoitaja joutuu viemään hoidettavan lääkäriin. Tätä mallia Vantaa ei ole voinut lähteä kehittämään, koska tässäkään tilanteessa perhehoito ei olisi perhehoitajan kotona vaan kaupungin tiloissa.

Perhehoidon järjestäminen kotona mahdollistaa entistä kustannustehokkaan ja asiakasystävällisemmän perhehoidon kehittämisen.

Uusien mallien on laskettu mahdollistavan kustannussäästöjä sekä mahdollistaisi lapsille/nuorille tutun perhehoitajan, joka vastaisi heidän hoidostaan tilapäishoidon ajan kodinomaisessa ympäristössä.

Hankkeen aikana Vantaan vanhus- ja vammaispalvelut soveltaa kokeilulain 18§:n mahdollistamaa perhehoidon toimintamallia.

Kuntien ja Kansaneläkelaitoksen yhteistyötä koskeva kokeilu

Kokeilualue ja kokeilukohde:

Vantaa, aikuissosiaalityö ja Kela, Vantaa-Porvoo vakuutuspiirin palveluyhteistyöpilotti

Tavoite ja toimintamalli:

Pilotin kohderyhmänä ovat kaikki vantaalaiset etuuskäsittelystä toimeentulotukea hakevat, jotka saavat myös Kelan etuutta.

Toimeentulotukipäätöksiä tehdään Vantaan kaupungilla vuodessa yli 70 000. Etuuskäsittelijät tekevät Vantaalla valtaosan toimeentulotuen päätöksistä (n. 46 000). Toimeentulotukea saaneita kotitalouksia oli Vantaalla vuoden 2013 aikana 6684.

Vantaan kaupunki ja Kela ovat kesäkuussa 2013 käynnistäneet kokeilun, jossa on kokeiltu palveluyhteistyömuotoja toimeentulotuen maksatuksen osalta. Kokeilua on toteutettu siten, että Korsosta ja Myyrmäestä kummatkin kaksi etuuskäsittelijää nimettiin yhdyshenkilöiksi työskentelemään Kelan toimistossa.

Yhteistyömallia (kunta ja KELA) jatketaan sisällöltään samanlaisena, mutta pilotti on laajentunut 1.3.2014 alkaen Vantaa-tasoiseksi. Vantaalla on tavoitteena laajentaa pilottia siten, että asiakkaan toimittaessa hakemuksensa Kelaan, Kelan työntekijä voi syöttää vastaanottamansa hakemuksen tiedot Vantaan asiakastietojärjestelmään, jossa hakemus siirtyy Vantaan kaupungin työntekijän päätettäväksi.

Vantaan kaupunki ja Kela laajentavat yhteistyökokeilua edelleen vuoden 2015 alusta. Yhteistyökokeilumallia testataan/pilotoidaan.

Testauksen/pilotoinnin aikana mallin toimivuutta seurataan ja kokemukset kirjataan. Pilotoinnin jälkeen valmistellaan malli otettavaksi käyttöön koko Vantaan alueella (kaikki aikuissosiaalityön toimeentulotuen yksiköt sekä Kelan Vantaan toimistot).

Nuorisotakuuta koskeva kokeilu

Kokeilualue ja kokeilukohde:

Vantaa, nuorten palvelut

Tavoite ja toimintamalli:

Taustaa yhteistyölle:

Nuorisotakuun asiakasprosessiin ajatellut sisältökokonaisuudet toimivat jo Vantaalla. Vantaan kaupunki ja Uudenmaan TE -toimiston Vantaan toimipiste solmivat erillisen keskinäisen sopimuksen pidemmälle menevästä yhteistyöstä.

Vantaan TE -toimiston ja Vantaan kaupungin työllisyyspalveluiden ESR -hanke Petra -projekti ovat toimineet samoissa tiloissa keväästä 2010 alkaen. Projekti on kaupungin ja TE -toimiston yhteisen suunnittelun tulos ja vuosien aikana asiakasprosessi on hioutunut nykymuotoonsa.

Asiakasprosessi:

TE -toimiston asiakas ilmoittautuu sähköisesti tai henkilökohtaisella käynnillä ja hänen palvelutarpeensa määritellään. Asiakkaalle laaditaan työllistymissuunnitelma ja hänelle annetaan seuraava aika Petra-projektiin, jos hänellä ei ole näkyvissä ilmeistä työllistymissuunnitelmaa/-ratkaisua.

Petra-projektissa ensimmäisellä asiakaskäynnillä asiakas sitoutetaan markkinoimalla Petran palveluja ja häneltä pyydetään suostumukset tietojen vaihtoon TE -toimiston kanssa. Tässä vaiheessa Petran palveluohjaajat saavat tietää asiakkaasta vain asiakkaan nimen ja yhteystiedot.

Vantaalla on kokeiltu mallia, jossa nuorelle annetaan aina työllistymissuunnitelman laatimisesta seuraava aika Petra-projektiin ns. ”henkilökohtaiselle markkinointikäynnille”, jonka jälkeen asiakas voi päättää, jatkaako hän projektin palveluohjaajalla. Tämä kokeilu tuotti toivottua tulosta.

Näin syntyi malli, jossa TE -toimisto aloittaa palveluprosessin; asiantuntijat alkukartoittavat ja alkuhaastattelevat, laativat ensimmäisen työllistymissuunnitelman ja ohjaavat asiakkaan Petraan. TE -toimiston asiantuntijat selvittävät asiakkaan työttömyys-turvan ja antavat tarvittavat lausunnot, tekevät TE -palveluihin liittyvät sopimukset ja päätökset (palkkatuki, työkoulutukseen valinnat, työkokeilusopimukset, seuraavat poissaolot jne.). Asiakkaalla on aina vastuuasiantuntija TE -toimistossa ja nimetty palveluohjaaja Petrassa. Jokainen asiointikerta Petrassa on sovittu samalla työhaun uusinnaksi työllistymissuunnitelmassa.

Petran valttina ovat lyhyet tapaamisvälit säännöllisesti, motivointiin ja työllistymissuunnitelman syventämiseen käytettävissä oleva aika ja aidosti ohjaukselliseen työhön keskittyvät palveluohjaajat.

Yhteinen asiakastietojärjestelmä

Yhteiseksi asiakastietojärjestelmäksi soveltuu työvoiman palvelukeskuksissa käytössä oleva TYPPI -järjestelmä.

Nykytilanteessa asiakkaasta kirjataan jokaiselta Petra-käynniltäkin tietoja Ura-tietojärjestelmään työllistymissuunnitelman päivittämistä varten.

TE -toimiston asiantuntijat tallentavat tiedot Uraan käsinkirjoitetuilta muistilapuilta, joihin on koottu tietoa Petran excel-pohjaisesta asiakastietotaulusta ja haastattelulomakkeista, mikä on resursseja kuluttavaa, turhauttavaa, inhimillisille erehdyksille altista ja hidasta. Puolin ja toisin joudutaan tiedustelemaan ja varmistamaan asioita, koska niitä ei voida selvittää yhteisestä asiakastietojärjestelmästä. Tämän myötä asiakkaan asioiden käsittely ja prosessi hidastuvat.

TYPPI -järjestelmään siirtyy Urasta asiakkaan työhistoria, koulutustiedot ja viimeisin suunnitelma sekä kartoitus. Kun asiakkuus päätetään TYPPI -järjestelmässä, loppusuunnitelma siirtyy Uraan. TYPPI -järjestelmään nimetään asiakasprosessille vastuuvirkailijat, joilla on pääsy asiakastietoihin. Asiakkaan käynneistä ja niillä sovitusta palvelusta tallennetaan tietoa systemaattisesti ja määrämuotoisesti yhteiseen järjestelmään, jossa ne ovat sekä kunnan työntekijöiden että TE -toimiston asiantuntijan nähtävissä. Tällä hetkellä asiakkuuden aikana TE -toimiston hallinnonalaan kuuluvat päätökset, sopimukset ja lausunnot tehdään Ura-järjestelmässä ja muiden kuin TE -toimiston asiantuntijoiden ei ole tarkoituksenmukaista päästä käsiksi niihin. TYPPI -järjestelmä mahdollistaisi siis TE -hallinnon ja kunnan työntekijöiden tiedonvaihdon asiakkaan etua palvellen luotettavasti, yhteishenkeä kasvattaen ja resursseja säästäen.

Kohderyhmänä ovat kaikki nuorisotakuun piiriin kuuluvat nuoret heti työttömyyden alkaessa

Hylätään TE -toimiston palvelulinja-ajattelu nuoren työttömyyden alkuvaiheessa: Perusoletus on, että jokainen nuori tarvitsee tukea, kunnes toisin todistetaan.

Tällä toimintatavalla säästetään myös aikaa asiakaskriteerien miettimiseltä ja asiakasvalinnalta. Kun palvelu nidotaan osaksi prosessia, se ei ole myöskään leimaavaa. Jos palvelun alussa todetaan, että nuori ei tarvitse henkilökohtaista palvelua omatoimisuutensa tai varman työllistymisratkaisun takia, asiakas kulkee TE -toimiston normaalin palveluprosessin mukaisesti.

Nuorisotakuun kuntakokeilu toteutetaan Vantaalla matalan kynnyksen nuorten ohjauspalvelulla, joka toimii osana tulevaa moniammatillista yhteispalvelua. Matalan kynnyksen ohjauspalvelussa yhdistetään Petra-projektista saatu toimintamalli, TEM:n kaavailema Ohjaamo-malli tulevana ESR -hankkeena ja tuleva moniammatillinen yhteispalvelu. Tässä mallissa toteutuu yhden asiointipisteen periaate.

Tavoitteina on saada nuoret palveluun heti työttömyyden alkaessa ja tehokkaalla ohjauksella lyhentää nuorten työttömyyden kestoja ja ehkäistä nuorten syrjäytymistä. Kohderyhmänä ovat kaikki nuorisotakuun piiriin kuuluvat nuoret heti työttömyyden alkaessa. Täten palvelu ei ole leimaavaa eikä aikaa mene turhaan asiakaskriteerien miettimiseen.

Palvelussa hyödynnetään vuodesta 2010 saakka toimineen Petra-projektin luomaa verkostoyhteistyön mallia: nuoria ohjataan kohti työtä ja koulutusta sekä tarvittaessa muihin palveluihin.

Verkostoyhteistyön sujuvuuden takaamiseksi yhteisenä tietojärjestelmänä palvelussa käytetään TYPPI -järjestelmää, joka mahdollistaa sujuvan tiedonvaihdon kunnan ja TE -palveluiden kesken. Lisäksi palvelussa hyödynnetään kunnan omia tietojärjestelmiä, erityisesti GFS -järjestelmää terveydenhuollon osalta ja ATJ -järjestelmää sosiaalipalveluiden osalta.

Oppilaitosyhteistyössä ja Nuorten aikuisten osaamisohjelmassa tehdään yhteistyötä erityisesti Vantaalla toimivien oppilaitosten kanssa, mutta myös muiden Helsingin seudun oppilaitosten kanssa. Yhteistyössä hyödynnetään Petra-projektissa luotuja verkostoja ja toimintamallia.

Ammatillisen koulutuksen keskeyttämisvaarassa olevien nuorten osalta hyödynnetään Vantaan nuorten työpajojen ja oppilaitosten kehittämää yhteistyötä. Nuorten työpajoilla voi parantaa peruskoulun arvosanoja ja kehittää oppimisvalmiuksia erityisopettajan johdolla. Oppivelvollisuusiän ylittäneillä 17–28-vuotiailla nuorilla on tuettu mahdollisuus peruskoulun päättötodistuksen saamiseen Menolippu-hankkeessa, jonka toiminta vakinaistuu 2015.

Yhteistyö toimintamallin toteuttamisessa

Kokeilun aikana kokeilukaupunki ja Uudenmaan TE -toimisto noudattavat seuraavia yhteistyöperiaatteita ja käytäntöjä nuorisotakuun toteuttamisessa seuraavasti:

Nuorisotakuun monialaisessa yhteistyössä noudatetaan, mitä hyvinvoinnin integroitua toimintamallia koskevassa kokeilulain 2 luvussa säädetään yksilöllisten palvelusuunnitelmien yhdistämisestä yhteiseen palvelusuunnitelmaan ja sen edellyttämistä toimenpiteistä.

Työ- ja elinkeinoministeriön ylläpitämää TYPPI -tietojärjestelmää voidaan käyttää nuorisotakuukokeilun asiakkaiden palvelusuunnitelman laatimiseen, tallentamiseen ja seurantaan silloin, kun kyse on TE- toimiston ja nuorisotakuukokeilun yhteisistä asiakkaista. TYPPI- tietojärjestelmän rekisterinpitäjästä, tietojärjestelmän käytöstä ja käytön ehdoista kunta sopii erikseen työ- ja elinkeinotoimiston kanssa.

Indikaattorit

Kuntien toiminnan asumispalveluita koskevassa kokeilussa kokeilukohteiden viranomaisvalvonnan perusteina käytetään asiakkaan saamien palveluiden tuloksellisuutta kuvaavia indikaattoreita.

Kuntakokeilulain 12 §:n ja 19 §:n nojalla Etelä-Suomen aluehallintovirasto soveltaa asumispalvelua koskevan kokeilun kohdealueella ensisijaisesti tässä sopimuksessa määriteltyjä toiminnan tuloksellisuutta osoittavia indikaattoreita.

Kokeiluhankkeessa kokeiluja seurataan ja sen tuloksia arvioidaan lisäksi kunkin kokeilukohteen osalta asiakkaan saamien palvelujen tuloksellisuutta kuvaavien indikaattoreiden sekä toiminnan taloudellisuutta ja tuottavuutta kuvaavien tunnuslukujen avulla.

Edellä mainituista kokeiluja koskevista indikaattoreista sovitaan osapuolten kesken ennen kuntakokeilulain voimaantuloa. Indikaattoreita koskeva sopimus otetaan tämän sopimuksen liitteeksi.

Kokeilujen seuranta ja raportointi

Kokeilukunnat raportoivat indikaattoreiden toteutumisesta valtiovarainministeriölle kaksi kertaa vuodessa erikseen tarkemmin ilmoitettavina määräaikoina. Valtiovarainministeriö toimittaa tiedot edelleen muille ministeriöille ja kokeilussa mukana oleville tahoille.

Kokeilukunnat laativat kokeilujen toteutumisesta vuosittain raportin erillisen ohjeen mukaisesti.

Kokeilukunnat sitoutuvat luovuttamaan myöhemmin valittavalle kokeilujen riippumatonta arviointia suorittavalle taholle sen tarvitsemat arvioinnin hankintasopimuksessa sovittavat tiedot.

Viestintä

Viestintä kokeiluhankkeesta tapahtuu pääsääntöisesti sähköpostitse kuntien nimeämien yhteyshenkilöiden ja kokeiluhankkeen projektipäällikön ja projektiassistentin välillä.

Kokeilukuntien käytettävissä kokeilun aikana on valtion yhteisen viestintäratkaisun (Vyvi) työtila- ja ryhmäpalvelussa kuntakokeiluille avattu työtila (<https://vyvi-some3.vy-verkko.fi/vm/kuntakokeilut/SitePages/Kotisivu>).

Kokeilukunnat kuvaavat hankkeen Innokylän verkkopalvelussa viimeistään kevään 2015 aikana sekä vievät myöhemmin Innokylään hankkeessa kehitetyt hyvät käytännöt (www.innokyla.fi).

Kokeilujen toteuttaminen

Osapuolet sitoutuvat toteuttamaan tämän sopimuksen huolellisesti ja ammattitaidolla. Tämän sopimuksen osapuolina olevat ministeriöt sitoutuvat ohjaamaan hallinnonalansa virastoja ja laitoksia niin, että niiden toiminta vastaa kuntakokeilulain ja tämän sopimuksen tarkoitusta.

Valtiovarainministeriö on kokeilujen toteuttamista varten asettanut kokeiluhankkeen, jonka koordinaatioryhmässä ovat edustettuna sopimuksen allekirjoittaneet ministeriöt ja Suomen Kuntaliitto sekä kokeilujen toteuttamiseen osallistuvat valtion virastot.

Sopimuksen voimassaolo ja muuttaminen

Tämä sopimus tulee voimaan sinä päivänä, kun hallituksen esitykseen laiksi kuntien velvoitteiden ja ohjauksen vähentämistä ja monialaisten toimintamallien tukemista koskevista kokeiluista sisältyvä laki tulee voimaan.

Kokeilujen täytäntöönpanon valmistelun osalta sopimuksen velvoitteet tulevat kuitenkin voimaan sopimusosapuolten allekirjoitettua sopimuksen.

Sopimus on voimassa kuntakokeilulain voimassaoloajan. Sopimukseen perustuvat toteutettuja kokeiluja koskevat velvoitteet, kuten kokeilujen tulosten raportointi, on kuitenkin toteutettava sopimuksen päättymisen jälkeenkin.

Mikäli eduskunta säätäessään lain muuttaa hallituksen esitykseen sisältyvää lakiesitystä tähän sopimukseen sisältyviin kuntakokeiluihin vaikuttavalla tavalla, kokeilukunnilla on oikeus tältä osin irtisanoa sopimus ja luopua kokeilusta.

Tätä sopimusta voidaan kokeiluaikana täydentää tai muuttaa kokeilulain puitteissa kaikkien osapuolten suostumuksin.

Erimielisyydet

Sopimuksesta johtuvat erimielisyydet ratkaistaan osapuolten välisin neuvotteluin. Tähän Sopimukseen sovelletaan Suomen lakia.

Allekirjoitukset

Tätä sopimusta on allekirjoitettu seitsemän (7) samasanaista kappaletta, yksi jokaiselle osapuolelle.

Valtiovarainministeriö

Helsingissä __ / __ 2014

Paula Risikko
liikenne- ja kuntaministeri

Silja Hiironniemi
ylijohtaja

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Helsingissä ___ / ___ 2014

Krista Kiuru
opetus- ja viestintäministeri

Anita Lehikoinen
kansliapäällikkö

Sosiaali- ja terveysministeriö

Helsingissä ___ / ___ 2014

Susanna Huovinen
peruspalveluministeri

Päivi Sillanaukee
kansliapäällikkö

Työ- ja elinkeinoministeriö

Helsingissä ___ / ___ 2014

Lauri Ihalainen
työministeri

Tuija Oivo
ylijohtaja

Ympäristöministeriö

Helsingissä ___ / ___ 2014

Pia Viitanen
kulttuuri- ja asuntonministeri

Helena Säteri
ylijohtaja

Kansaneläkelaitos

Helsingissä ___ / ___ 2014

Liisa Hyssälä
pääjohtaja

Juhani Rantamäki
hallintojohtaja

Vantaan kaupunki

_____, ___ / ___ 2014

Jakelu

Valtiovarainministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ympäristöministeriö
Kansaneläkelaitos
Vantaan kaupunki

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Uudenmaan työ- ja elinkeinotoimisto